

MAGAZINE

SERIEUS RADICAAL

WINTER SCHOOL EDITIE 2022 • CLEMENCIA-REDMOND STICHTING

DE RADICALE BASIS

ODE AAN CLEMENCIA & REDMOND
HET KENNISBUREAU BIJ1
PARTIJGESCHIEDENIS
PARTIJBEGINSELEN
SELF CARE

RADICAAL IN DE PRAKTIJK

BEWEGINGSOPBOUW: EEN HISTORISCH PERSPECTIEF
BEWEGINGSANALYSE IN DE PRAKTIJK
HOE OM TE GAAN MET REPRESSIE?

ONZE RADICALE ECONOMIE

(INTER)NATIONALE POLITIEKE ECONOMIE = HOE?

ZOÏP: HET NIEUWE INSTITUUT

FUTURE BEYOND SHELL

COMMUNITY CARE

MONEY & ART

COLOFON

De Winter School is een productie van de Clemencia-Redmond Stichting in samenwerking met Maction Business Events, D.I.G. Advising en Future Nomads.

BIJDRAGERS

Bijdragers aan deze productie zijn onder andere Aisha Maeda, Andjenie Cheng-A-June, Annelies Mesman, Archana Ramanujam, Arnaodo Denz, Biejan Poor Toulabi, Charisa Chotoe, Deborah Telgt, Edgar Elstak, Frank van der Linde, Gloria Wekker, Hazar Chaouni, Ilona Hartlief, Jens van Tricht, Klaas Kuitenbrouwer, Marie-Sol Reindl, Martijn Dekker, Melissa Verboeket-Acton, Mitchell Esajas, Mieke Megawati, Nifa Ansano, Nina Cialdella, Patrick Engels, Raul Balai, Reijer Hendrikse, Savriël Dillingh, Sharon Ubani, Sylvana Simons en Willem Schinkel.

EIGENAAR

[De Clemencia-Redmond Stichting](#)

PRODUCTIE

[Maction Business Events](#)

[D.I.G. Advising](#)

CONCEPT & DESIGN

[Future Nomads](#)

AUTEURSRECHTEN

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of anderszins gebruikt op welke manier dan ook zonder de schriftelijke toestemming van de Clemencia-Redmond Stichting, Maction Business Events, D.I.G. Advising en Future Nomads.

BRONNEN

Het beeldmateriaal in deze uitgave is zo adequaat als mogelijk voorzien van de bron. Mocht iets niet duidelijk zijn, gelieve ons te contacteren.

CONTENT

ODE AAN CLEMENCIA & REDMOND

E forsa tei.

Si bo konosé bo mes,
Si bo konosé bo pasado,
Si bo konosé bo historia,
Anto bo konosé bo mes.

E forsa tei.

Forsa di kurpa por spanta balente,
Ma aseptashon propio,
Apliká ku konosementu na lugá,
Ta pone orkan drumi.

Mi forsa tei.

Mi konosé mi mes.

Mi ta desendiente di avochinan sklabisá.

Heredero di un kultura ku a vense atversidat,

Arogansia humano pa dominá,

Deshumanisashon di nos sosiedat.

Mi ta desendiente di hendenan indoktriná,

Religion apliká pa korumpí konekshon di alma i universo.

Ma den sla di barí tin mensahe skondí,

Ku ta elevá spiritu mas ayá di loke hende por definí.

Mi ta heredero di un idioma ku rais di persistensia.

Den similaridat i union tin konsistensia,

Un idioma ku no a sukumbí.

El a tene lanta, gara, ankra, bona, sigui rama.

Mi ta heredero di kustumber i balornan ankrá den mi DNA,

Trouma i fortaleza inkonsientemente traspasá,

Tiki òf sobrá por bira stobá òf mangusá,

Skarsedat ta nutri sobrebibensia.

Mi ta desendiente di avochinan sklabisá,

Heredero di un kultura ku a vense atversidat.

Den mi liñahe tin forsa kolektá traspasá di generashon pagenerashon,

For di Tula, Sablika, Jandi Paula, Elis Juliana, Joceline Clemencia.

E forsa tei.

Pa tur dia mi lanta ku mi kara na laira,

Mi lomba règt, pechu hisá, mi lenga skèrpi,

I mi pia ankrá den un fundeshi fortalèsé ku orguyo.

Mi forsa t'ei.

Mi sa ken mi ta.

Bo forsa tambe tei!

Sa ken bo ta.

E forsa tei.

- Nifa Ansano

De kracht is er.
Als je jezelf kent,
Als je je verleden kent,
Als je je geschiedenis kent,
Ken je jezelf.

De kracht is er.
Lichamelijke kracht kan angst aanjagen,
Maar zelfacceptatie
Met adequate toegepaste kennis,
Kan een storm stillen.

BEKIJK HIER DE ODE AAN REDMOND

De kracht is er.
Ik weet wie ik ben.
Ik ben een afstammeling van tot slaaf gemaakte.
Erfgenaam van een cultuur die het kwaad heeft overwonnen,
De menselijke arrogantie om te domineren,
Ontmenselijking van een maatschappij.
Ik ben een afstammeling van geïndoctrineerde voorouders,
Vanuit religie getracht de verbinding tussen ziel en universum te verbreken.
Maar in klank van de tambú zit verborgen boodschap,
Die de geest verheft tot ongekende hoogtes.
Ik ben erfgenaam van een taal geworteld in overlevingskracht.
In gelijkenis en verbondenheid veerkracht,
Een taal die niet bezweek.
Die zich vormde, vervormde, verankerde, verspreide en bleef voortbestaan.
Ik ben erfgenaam van gewoontes en waarden verworven in mijn DNA,
Onbewust overgedragen trauma's en wilskracht,
Weinige of restjes wordt gestoofd of Mangusá,
Schaarste voedt overlevingskracht.
Ik ben een afstammeling van tot slaaf gemaakte,
Erfgenaam van een cultuur die het kwaad heeft overwonnen.
In mijn bloedlijn zit overgedragen sterkten van generatie naar generatie,
Vanaf Tula, Sablika, Jandi Paula, Elis Juliana, Joceline Clemencia.

De kracht is er.
Dat ik elke dag tegemoet ga met een verheven kin,
Gestreckte rug, verhoogde borst, een scherpe tong,
En mijn benen in een met trots geankerde kracht.

Mijn kracht is er.
Ik weet wie ik ben.
Jouw kracht is er!
Ontdek wie je bent.
De kracht is er.

- Nifa Ansano

DE CLEMENCIA- REDMOND STICHTING

De Clemencia-Redmond Stichting is het kennisbureau van BIJ1. Het bureau ondersteunt BIJ1 met onderzoek en praktische handvatten om de radicaal gelijkwaardige, rechtvaardige en solidaire maatschappij die BIJ1 voor zich ziet, ook daadwerkelijk te verwezenlijken.

De stichting opereert in de rebelse geest van Sophia Redmond (1907 - 1955) en Joceline Clemencia (1952-2011). Joceline Clemencia was een Curaçaose auteur, feminist en activist en maakte zich sterk voor de emancipatie en onafhankelijkheid van Curaçao. Zij was directeur van het Instituto Kultural Independensha (Cultureel Instituut voor Onafhankelijkheid), waarbij het onderwijzen van Papiaments centraal stond. Clemencia maakte zich sterk voor de emancipatie en onafhankelijkheid van Curaçao en zette zich in voor officiële excuses van de Nederlandse regering voor haar rol in de slavernij. Dr. Sophie Redmond was de eerste zwarte, vrouwelijk en zelfstandige arts in Suriname. Zij zette zich in voor de saamhorigheid onder de Surinaamse bevolking. Daarbij benadrukte zij het belang van het delen van kennis door middel van beelden en verhalen. Via een wekelijks radioprogramma en toneelstukken gaf Redmond voorlichting over verschillende onderwerpen, waaronder ook sociale vraagstukken. Net zoals Joceline Clemencia, hechtte ze veel belang aan het gebruik van de taal van het volk.

Deze vrouwen waren voorvechtsters van waardering en behoud van het gebruik van volkstaal en het delen van kennis door middel van beelden en verhalen.

Daarnaast richtten zij zich op het versterken van het zelfbewustzijn en de identiteit van de verschillende culturen, en inclusiviteit van de verschillende groepen, binnen hun land. In hun rebelse geest opereert het kenniscentrum.

Hoewel de Clemencia-Redmond Stichting gelieerd is aan de politieke partij BIJ1, is zij onafhankelijk. Het doel van de stichting staat wel altijd in het verlengde van de doelen van BIJ1: het kennisbureau voorziet in de kennisbehoeften van de partij.

Kennis en conventionele wetenschapsbeoefening kunnen onderdrukkend en uitsluitend werken. Denk bijvoorbeeld aan debatten over thema's zoals zorg, onderwijs en wonen, waarbij niet het welzijn, maar de markt centraal staat en de noodzaak tot groei altijd benoemd wordt. Of de ontoegankelijkheid van de universiteit - zowel door het jargon dat er gebruikt wordt als door de hiërarchische organisatie - die ervoor zorgt dat vooral witte, cis-hetero, mannelijke en conservatieve stemmen en perspectieven het debat bepalen en 'subjectieve' ervaringskennis geen plek heeft. Kortom: kennis is een vorm van macht. Wij willen ruimte creëren voor vormen van kennis die onderdrukt worden en ervaringskennis een plek geven in het politiekedebat.

Samen met de partij willen we de verbeelding van het mogelijke (en het onmogelijke) opnieuw naar de parlementaire en gemeentelijke politiek halen!

**AISHA
MAEDA**

**ANNELIES
MESMAN**

**BIEJAN
POOR TOULABI**

**ILONA
HARTLIEF**

**MARTIJN
DEKKER**

**SAVRIËL
DILLINGH**

WINTER SCHOOL

TERUGBLIK OP DE WINTER SCHOOL

Dank jullie wel voor jullie actieve bijdrage aan de Winter School!
Het is niet niks om twee dagen (plus een avond!) voor het scherm te zitten, de rest van je leven op stil te zetten en aandachtig te luisteren. Wij vonden het heel inspirerend om ons samen met jullie door de soms complexe en theoretische presentaties te worstelen.

Denken in oplossingen

Wat vaker tijdens de Winter School terugkwam, was de vraag naar hoop, houvast en oplossingen. Het is soms moeilijk je staande te houden in een systeem dat allerlei vormen van onderdrukking faciliteert. Om nog maar niet te spreken over de vraag of je iets aan dit systeem kunt veranderen. “Wat kunnen we doen?” of “Hoe lossen we dit op?” waren vragen die met regelmaat in de chat voorbij kwamen. Door te zien dat dit ook bij jullie leefde, was voor ons een bevestiging dat dit belangrijke vragen zijn waar de Clemencia-Redmond Stichting zich mee bezig gaat houden.

We gaan ons uiterste best doen om in oplossingen te denken, en niet alleen in problemen. Daarnaast hopen we de komende jaren niet alleen aan economische alternatieven te werken, maar ook deze kritische blik naar binnen te richten: waar kan BIJ1 als activistische politieke partij zich nu het beste mee bezig houden?

Zorgen voor elkaar en intersectionaliteit

Uit de diverse gesprekken die we met z’n allen hebben gevoerd tijdens de Winter School, zijn enkele belangrijke aandachtspunten naar voren gekomen. Naast de inhoudelijke punten, die ook aansluiten bij de partijbeginselen van BIJ1, sprongen twee zaken in het oog.

- Het eerste punt betreft “zorgen voor jezelf en zorgen voor de mensen om je heen”. BIJ1 is niet alleen een partij die nadrukkelijk strijdt tegen ongelijkwaardigheid en onrechtvaardigheid, maar de partij bestaat uit mensen die dagelijks die ongelijkwaardigheid en onrechtvaardigheid ervaren.

Politiek is voor BIJ1-ers een noodzaak, een zaak van levensbelang. En die noodzaak maakt ons strijdbaar, maar ook kwetsbaar. We moeten dus goed voor onszelf en voor elkaar zorgen. Zowel binnen de partij als binnen ons Kennisbureau moeten we blijven werken aan – en nadenken over – manieren om op een liefdevolle, zorgzame manier met elkaar om te gaan.

- Het tweede punt dat naar voren kwam, komt voort uit onze intersectionele benadering van politiek. Er zijn allerlei bewegingen en organisaties die zich inzetten voor belangrijke thema's, maar velen van ons zien dat verbanden met andere thema's niet altijd even goed of duidelijk gelegd worden.

De Clemencia-Redmond Stichting wil nadrukkelijk een rol spelen in het bij elkaar brengen van activisten en kennis uit verschillende bewegingen.

De opwarming van de aarde, extreme ongelijkheid, racisme, seksisme, validisme – als we de verwevenheid van al deze problemen (h)erkennen, en ernaar handelen, kunnen we echt beginnen met politieke verandering.

Het is niet niks om een kennisbureau uit de grond te stampen. Zeker niet een bureau dat bouwt aan een transformatieve, toekomstgerichte blik! Het komende jaar zullen we onze infrastructuur steeds meer vorm gaan geven, en De Clemencia-Redmond Stichting zal daarom steeds meer behoefte hebben aan creatieve en activistische vrijwilligers. Volg ons op Instagram om op de hoogte te blijven. We willen graag samen met jullie deze BIJ1-beweging verder uitbouwen en versterken!

Ten slotte in het kader van hoop: al het werk wat je voor de beweging doet is al goed. Je draagt al bij. Je doet je best en dat wordt gezien. Zorg vooral ook goed voor jezelf. Ga jezelf niet voorbij. En bovendien: de Winter School zat bomvol getalenteerde, liefdevolle en krachtige BIJ1'ers. *We got this!*

SPREKERS & BIJDRAGERS

Biografie Andjenie Cheng-A-June - Moderator Winter School

Andjenie Cheng-A-June heeft ruim tien jaar ervaring als Business Development adviseur in de advocatuur en is daarnaast ook gespecialiseerd in diversiteit en inclusie. Vanuit haar eigen onderneming D.I.G. Advising begeleidt zij organisaties met betrekking tot gevoelige onderwerpen binnen het D&I spectrum en helpt bij het ontwikkelen van D&I strategieën. Haar doel is om organisaties en professionals te helpen groeien naar de beste inclusieve versie van zichzelf.

Biografie Archana Ramanujam - Future Beyond Shell

Archana Ramanujam is onderzoeker en activiste op het gebied van klimaatontwikkeling en antiracisme. Zij stelt de vraag van hoe wij naar een dekoloniserend, democratische economie kunnen toewerken. Ramanujam is co-host van de Future Beyond Shell podcast, en volgt een promotietraject in de sociologie aan Brown University.

Biografie Arnaodo Denz - Ode aan Redmond

Arnaodo Denz, geboren op 28 november 1980 te Paramaribo, is zeer gedreven en sociaal bewogen. Denz groeide op in een gezin met een oudere en jongere broer.

Inmiddels is hij vader van een dochter, die voor hem de wereld betekent. In het dagelijks leven is Denz brandweerman op de luchthaven van Suriname en zet hij in de studio zijn emoties om in poëzie. Zijn passie voor poëzie ontstond in zijn jeugd.

Hij maakte grappen door te rijmen en zijn idool was destijds John Touwslager, ook wel bekend onder de naam "Papa Tauwtjie".

Na een zware aanrijding en de ontmoeting met een verpleegkundige op de luchthaven, besloot hij voor acht maanden naar het buitenland te gaan voor zijn herstel. Daar ontmoette hij mensen, die hij de moed in sprak in de vorm van poëzie.

Vanaf dat moment werd zijn passie verder aangewakkerd. Denz raakte bevriend met Claudio Macknack, die beats maakte, en werd uitgenodigd om samen naar de studio te gaan. Sindsdien zet hij zijn emoties om in poëtische tekst. Al gauw volgde er diverse optredens, zoals die in 2010 rond de verkiezingen in Suriname, en treedt de woordkunstenaar op onder de naam Spoken Words by Arnaodo Denz.

Biografie Charisa Chotoe - De Toekomst van Journalistiek

Charisa Chotoe (1993) is presentator en verslaggever van het onderzoeksprogramma Propaganda van KRO-NCRV. Met haar spraakmakende aflevering over haatinfluencers zwengelde zij een discussie aan over online shamen en verscheen hiermee in de Linda. Ook dook zij in de geschiedenis van ons koloniale verleden waarbij ze kritisch was naar de bagatelliserende kijk van academici. Ze schreef in het Parool over de betekenis van echte vrijheid naar aanleiding van het Ketikoti Festival. In Amsterdam kennen we haar voornamelijk als presentator, verslaggever en redacteur van de stadszender AT5, waar ze drie jaar lang (live) programma's presenteerde als De Zwoele Stad, De Straten van Amsterdam en meer.

Charisa vormt de nieuwe generatie van de journalistiek en belicht de strijd omtrent radicale gelijkwaardig in Nederland.

Biografie Deborah Telgt - Maker 'Collegebox'

Deborah Telgt, 25 lentes jong, is geboren in het prachtige Suriname. In het dagelijks leven werkt Telgt als manager in de kinderopvang. Telgt is een trotse zwarte vrouw, met een positieve mindset, die houdt van schrijven over haar dagelijkse perikelen via haar blog 'Debstory'. Ook deelt ze haar verhaal via Facebook en beheert ze één van de steunpagina's voor Sylvana Simons, onze rots in de branding. Gezien het sterke (extreem) rechtse geluid op het internet, voelt Telgt zich genoodzaakt om anderen te educaten. Hierover zegt Telgt: "Het is serieus verfrissend om de Henks en Ingriden van deze wereld, maar ook zeker de Milo's en Tatiana's zo nu en dan (beheerst doch duidelijk) naar hun moer te sturen. I am just there to serve them a lucky and warm welcome." Deborah is iemand die houdt van organiseren en daarmee focust op de details. Voor de Winter School heeft zij de Collegebox met zorg samengesteld, die immers in het teken stond van 'Self Care'. Binnenkort volgt het debuutroman van Deborah Telgt.

Biografie Edgar Elstak - Host Kennisquiz

Edgar Thomas Elstak heeft een Surinaams-Nederlandse achtergrond en is op jonge leeftijd de cultuursector ingegaan. Na acht jaar voor The Walt Disney Company te hebben gewerkt in het buitenland als performer en in production, keerde hij uiteindelijk terug als doorgewinterde polyglot naar Nederland. Met hart voor de stad waar hij woont, is hij momenteel actief binnen de creatieve sector als presentator van onder andere fashion shows, spreker, coach en pianist van de Barfly.

Biografie Frank van der Linde - Hoe om te gaan met Repressie?

Frank van der Linde is een activist en adviseur die zich de laatste tijd vooral bezig houdt met het tegengaan van de criminalisering van linkse activisten door de overheid.

Biografie Gloria Wekker - Partijbeginselen: Deel I

Gloria Wekker is sociaal en cultureel antropoloog, met specialisaties op het gebied van Gender Studies, Seksualiteitsstudies, African American Studies, en Caribbean Studies. Zij werkte als Hoogleraar Gender Studies aan de Faculteit Geesteswetenschappen, Universiteit Utrecht, en sinds 2012 is zij emerita.

Wekker schreef onder andere The Politics of Passion; Women's sexual Culture in the Afro- Surinamese Diaspora (Columbia University Press, 2006), waarvoor zij the Ruth Benedict Prize van American Anthropological Association ontving in 2007.

In 2016 kwam White Innocence. Paradoxes of Colonialism and Race in the Netherlands uit, dat veel stof deed opwaaien in binnen- en buitenland.

Zij schreef meer dan 100 artikelen, die o.a. in het Spaans, Bulgaars en Mandarijn zijn vertaald.

Ook heeft Wekker adviesfuncties voor de Nederlandse overheid vervuld op de terreinen van minderheden-, gezondheidszorg - en emancipatiebeleid.

In 2015 en 2016 was Wekker lid van de Commissie Democratisering en Decentralisering en voorzitter van de Commissie Diversiteit aan de UvA.

In 2017 werd zij door Science Guide gekozen tot een van de tien meest invloedrijke Nederlandse wetenschappers, ontving zij de prestigieuze Joke Smit Prijs voor haar activiteiten ten behoeve van de emancipatie van zwarte, migranten en vluchtelingenvrouwen en tevens een Black Achievement Award op het terrein van Wetenschap. In het academisch jaar 2019- 2020 bezet zij de Koning

Willem - Alexander Leerstoel voor Lage Landen Studies aan de Universiteit van Luik in België.

Biografie Hazar Chaouni - Bewegingsopbouw: Panel

Hazar Chaouni is 28 jaar en komt uit Arnhem. Ze zet zich in tegen verschillende vormen van discriminatie en onderdrukking. Ze is lid van het collectief Feminists Against Ableism. Dit is een kleine groep mensen met een beperking die bewustzijn creëren rondom validisme en toegankelijkheid en strijd voor gelijkwaardigheid.

Hazar is ook voorzitter van de afdeling BIJ1 Arnhem-Nijmegen. Ze vindt het belangrijk dat zowel in het activisme als in de politiek niemand achterblijft en zet zich hier met veel passie voor in. “Nothing about us without us” is een slogan die zij zo goed als ze kan naleeft.

Biografie Jens van Tricht - Bewegingsanalyse in de Praktijk

Jens van Tricht (1969) studeerde Vrouwenstudies aan de Universiteit van Amsterdam en specialiseerde zich in de veranderende sociale rollen en opvattingen van mannen en mannelijkheid. Van Tricht verkende het onderwerp mannen en mannelijkheid, zowel wetenschappelijk als in de sociale praktijk, en het verbinden van vrouwenrechten en mannenemancipatie, lokaal, nationaal en wereldwijd, op persoonlijk, politiek en professioneel niveau ook het persoonlijke en het politieke. Volgens Van Tricht, is het transformeren van dominante heersende beelden van mannelijkheid en het toestaan van mannen om meer mens te worden van het grootste belang. Voor zowel mannen als vrouwen, voor kinderen en voor de wereld in het algemeen. Van Tricht is internationaal werkzaam geweest als strategisch adviseur, trainer ‘mannen en genderrechtvaardigheid’, en is oprichter en directeur van Emancipator: de Nederlandse organisatie voor mannen en genderrechtvaardigheid. Ook is van Tricht lid van de stuurgroep van de Europese MenEngage Alliantie. Zijn boek ‘Waarom feminisme goed is voor mannen’ verscheen in het Nederlands (2018), Duits (2019), in het Egyptisch-Arabisch (2020) en het Engels.

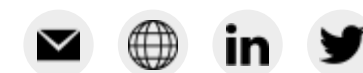
Emancipator werkt aan het transformeren van mannelijkheid voor een betere wereld. We promoten zorgzaam mannelijkheid en het betrekken van jongens en (jonge) mannen om gewelddadige mannelijkheid te voorkomen.

Onze projecten variëren: van workshops op school tot training en consultancy voor organisaties tot landelijke campagnes en van lokale interventies tot internationale samenwerking en uitwisseling. Netwerken, capaciteit bouwen en belangenbehartiging vormen de kern van ons werk, waarbij we de wereld persoon voor persoon veranderen. Sommige of onze internationale projecten zijn IMAGINE, Breaking the Cycle, EquitTeens en natuurlijk onze voortdurende betrokkenheid bij MenEngage.

Biografie Klaas Kuitenbrouwer - Zoöp: Het Nieuwe Instituut

Klaas Kuitenbrouwer is senior onderzoeker bij Het Nieuwe Instituut. Kuitenbrouwer, opgeleid als historicus, onderzoekt onderwerpen op het snijvlak van cultuur, technologie en ecologie bij Het Nieuwe Instituut en ontwikkelt, beheert en modereert programma's en evenementen op deze gebieden. Klaas heeft het Zoöp-project geïnitieerd.

Biografie Marie-Sol Reindl - Future Beyond Shell

Marie-Sol is een ervaren klimaat campaigner en onderzoeker. Ze haalde een bachelor ‘Liberal Arts and Sciences’ aan de Amsterdam University College en een master ‘Politics of Conflict, Rights and Justice’ aan de School for Oriental and African Studies in London. Naast haar inzet in verschillende klimaat actiegroepen in Nederland coördineert zij het project Future Beyond Shell. Als podcast host onderzoekt zij belangrijke vraagstukken over hoe we de macht van fossiele bedrijven kunnen ontmantelen om een democratisch en dekoloniaal energie systeem te bouwen.

Biografie Martijn Dekker - Bewegingsopbouw: Een Historisch Perspectief

Martijn Dekker is politiek antropoloog, en als docent Politicologie en Conflictstudies verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Hij is ook bestuurslid van de Clemencia-Redmond Stichting. Dekker is met name geïnteresseerd in de relaties en interacties tussen mensen en (politieke) instituties. Hij richt zich specifiek op sociale bewegingen en activisme, en de manieren waarop veiligheid wordt georganiseerd.

Biografie Mitchell Esajas - Bewegingsopbouw: Panel

Mitchell is mede-oprichter van The Black Archives. Dit is een historisch archief waar mensen terecht kunnen voor inspirerende gesprekken, activiteiten en literatuur vanuit zwarte en andere perspectieven die elders vaak onderbelicht blijven. Mitchell is tevens Esajas was medeorganisator van de Black Lives Matter protesten in Amsterdam.

Biografie Mieke Megawati - Bewegingsopbouw: Panel

Als tienjarig meisje verhuisde ik met mijn ouders vanuit Jakarta naar Rotterdam. Tijdens mijn schooltijd in Nederland merkte ik al snel dat ik niet gemaakt was voor de traditionele schoolbanken, en zodoende werkte ik mezelf al vroeg op in de lokale horeca- en eventensector. Daar ontdekte ik mijn passie voor organiseren en leerde ik van aanpakken. In mijn periode als landelijk bestuurslid voor BIJ1 en tijdens het organiseren van het Woonprotest in Amsterdam ervaarde ik hoe het is om die krachten in te zetten voor dat waar ik écht in geloof.

Biografie Nifa Ansano - Ode aan Clemencia

Nifa Ansano (1983) is literatuurliehebber, voordrachtskunstenaar, schrijver, dichter, presentator, actrice, televisie en radio host, debat en evenement moderator, vrouw en moeder die zich graag inzet (of laat inzetten) voor sociaal maatschappelijke bewustwordingsactiviteiten, emancipatie en cultuur. In die diversiteit aan talenten vormen de onderwerpen die haar het meest aan het hart gaan de rode draad die de mens Nifa met zichzelf en de samenleving waarin zij leeft, verbindt: alle aspecten van vrouw-zijn, persoonlijke ontwikkeling als richtlijn voor groei van het zelf en het 'wakker' maken en houden van de Curaçaose bevolking door kritisch te kijken naar het verleden en het heden. Indien Nifa Ansano in een hokje geplaatst zou moeten worden, komt dat van cultureel activiste wellicht het dichtst in de buurt.

Al vanaf haar vroege jeugd is Nifa in de ban van de kracht van het geschreven woord. Literatuur en het lezen ervan gaf haar de ruimte te reizen in haar hoofd en om de antwoorden te vinden op vragen die in haar roerige omgeving onbeantwoord bleven bij het vinden van de weg naar een eigen identiteit. Dat zelf schrijven daar een gevolg van werd, lag in de lijn der verwachtingen. Ansano studeerde in Nederland maar was er niet gelukkig. Terug op haar thuisbasis Curaçao vond zij haar balans en volgde de HBO opleiding Sociaal Juridische Dienstverlening.

Ze werkte bij de Nationale Bibliotheek, Stichting Kinderbescherming, TeleCuracao, cultureel centrum Landhuis Bloemhof en droeg bij aan tal van andere sociaal maatschappelijke cultuur uitingen waaronder de Literaire Toppelzone, de Kinderboekenweek Siman di ban Lesa. Ook ondersteunde zij Stichting NAAM, Unesco en het ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport met het opzetten en uitvoeren van nationale herdenkingen zoals die van Tula. Ansano was lid van de dichtersgroep Poetic Colours als dichter en als coach. Als dichter nam zij deel aan verschillende literaire evenementen en vertegenwoordigde zij Curaçao in Cuba tijdens het Festival del Caribe.

Tegenwoordig heeft Nifa een eigen bedrijf die zich onder andere inzet voor alle aspecten van het schrijverschap en is zij schrijfcoach voor Wintertuinen Curaçao met als doelstelling mensen verbinden door middel van Literatuur. De dichtbundel 'Percepshon' is Nifa Ansano's eerste literaire publicatie.

Biografie Nina Cialdella - Bewegingsopbouw: Panel

Nina strijdt als klimaatactivist voor systeemverandering. In de klimaatbeweging is Nina betrokken bij Code Rood en Shell Must Fall, de scholieren beweging en verschillende bewegingsbrede projecten.

Biografie Raul Balai - Money & Art

Raul Balai (Amsterdam, Nederland 1980) werkt als vormgever, tentoonstellingsmaker, curator en kunstenaar. Vanuit een fascinatie voor geschiedschrijving en de geringe aandacht die daarin is voor diversiteit, maakt hij werk over culturele uitwisselingen, mengvormen en botsingen.

Biografie Reijer Hendrikse - (Inter)nationale Politieke Economie

Reijer Hendrikse is als financieel geograaf en politiek econoom verbonden aan de Vrije Universiteit Brussel (VUB). Reijer studeerde management aan de Cass Business School in Londen. Daarna is hij werkzaam geweest als management trainee en consultant in de Duitse automotive sector. Zijn buitenlandse avonturen leidden hem uiteindelijk naar de Universiteit van Amsterdam (UvA), waar hij is gepromoveerd op zijn proefschrift *The Long Arm of Finance: Exploring the Unlikely Financialization of Governments and Public Institutions*. Tegenwoordig onderzoekt Reijer de ruimtelijke ontwikkeling en dynamiek van financiële dienstverleners in de Brusselse metropool, en de ontstaansgeschiedenis van de geïntegreerde Europese financiële ruimte.

Biografie Sharon Ubani - Self & Community Care

Sharon Ubani werkt als zelfstandig ondernemer aan projecten die te maken hebben met maatschappelijke betrokkenheid. Van kinds af aan is ze gedreven door impact en verandering maken en bouwt ze bruggen tussen verschillende perspectieven. Sharon werkt het liefst op het snijvlak van social and environmental justice, omdat die thema's in haar optiek onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Biografie Sylvana Simons - Partijgeschiedenis

Sylvana Simons begon haar carrière in de schijnwerpers bij muziekstation TMF, waar ze van '95-'99 in Nederland het genre soulmuziek op de kaart zette in haar programma "Sylvana's Soul", furore maakte als 'The Dutch Queen van R'n'B' en interviewde wereldsterren als Will Smith, LL Cool J, Mariah Carey, Brandy, Janet Jackson en Beyoncé. In 1999 maakte Simons de overstap naar SBS om spraakmakende programma's als 'De Bus' en 'Sexquiz op het Strand' te maken.

In 2000 vertrok Sylvana naar RTL waar ze succesvol primetime scoorde met talkshows als 'RTL Live' en 'Met Man & Macht' en programma's als 'De TV Makelaar' en 'Dancing With The Stars'. Sindsdien is Sylvana ook een veelgevraagd voorzitter, moderator, columnist en opiniemaker. Ze staat bekend om haar perfecte beheersing van de Engelse taal en heeft daardoor veel internationale opdrachten op haar naam staan. Een daarvan is de jaarlijkse host van het Engelstalige, internationale evenement 'TedXAmsterdam- Women', waar ze ook mocht spreken en het publiek verraste met een zeer persoonlijk verhaal; *The Truth In The Mirror*. Buiten het zicht van de kijker, heeft Sylvana zich gericht op het ontwikkelen van een coaching methodiek waarmee ze anderen, vooral vrouwen, helpt te herontdekken de kracht in zichzelf. In december 2016 richtte Simons met anderen de politieke partij Artikel 1 op, nu bekend als BIJ1. Het eerste artikel van onze Grondwet is het uitgangspunt. Mensenrechten staan voorop. Volgens Simons zijn diversiteit, inclusie en representatie de instrumenten waarmee elke samenleving en organisatie het uiteindelijke doel kan bereiken: een veilige omgeving creëren dat werkt voor iedereen op basis van Respect, Solidariteit en Samenwerking.

Biografie Willem Schinkel - Partijbeginselen: Deel II

Schinkel studeerde sociologie aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam van 1995 tot en met 2000. Van 2000 tot 2005 werkte hij aan dezelfde universiteit als aio. Sinds 2005 is Schinkel universitair docent in de theoretische sociologie aan de Erasmus Universiteit. Schinkel publiceert onder andere over de staat, geweld, integratie en de sociologie van de liefde. Schinkel is een voorstander van wat hij eidetische sociologie noemt. Dat is een sociologie die er vanuit gaat dat zij niet alleen deel uitmaakt van de multiplicititeit van de wereld die zij poogt te beschrijven, maar dat zij daarbij net zo transformatief is als de rest van de sociale wereld, terwijl zij bijdraagt aan de (her)structurering daarvan. Hiermee geeft hij een vervolg op Pierre Bourdieus reflexieve sociologie aan de hand van de systeemtheorie van Niklas Luhmann en Gilles Deleuzes concept van multiplicititeit.

VRAAG & ANTWOORDEN

Tijdens de Winter School kregen we een groot aantal vragen binnen met betrekking tot de inhoud van de presentaties, verzorgd door de gastsprekers. Hieronder staat een selectie van de onbeantwoorde vragen en de antwoorden daarop. Staat jouw vraag er niet tussen? Neem dan gerust contact op met de sprekers via de contact-buttons in het vorige hoofdstuk.

Wat is verschil tussen ‘een economie voor iedereen’ en een ‘zorg staat’?

Een economie ‘die werkt voor iedereen’ klinkt voor veel mensen als ‘te mooi om waar te zijn’. En dat begrijp ik; wij zijn alleen al generaties lang grootgebracht met de liberale gedachte dat het leven nou eenmaal niet eerlijk is, en sommigen meer rechten hebben dan anderen. Dat is nu ook zo, maar een dergelijk sociaal construct kan op vele manieren doorbroken worden. De meesten denk daarbij direct aan wat zij als tegenpool van het kapitalisme zien; een zorgstaat die alle individualisme de das om doet. BIJ1 staat geen van beide uitersten voor, maar wel een aantal fundamenteel andere vertrekpunten in economisch denken.

De huidige verdeling van welvaart, bezit en macht komt slechts een klein deel van onze samenleving ten goede. BIJ1 wil naar een economie die werkt voor iedereen en niet alleen voor een klein groepje mensen. We willen naar een democratische economie, waarin winsten en prijzen worden beheerst. Waarin fundamentele noden zoals zorg, water en energie die niet worden overgeleverd aan de grillen van de markt. BIJ1 wil van de grond af werken aan een economie die democratisch gepland wordt door iedereen die eraan deel heeft.

We gaan de producten en hoeveelheden produceren waar behoefte aan is en de opbrengsten komen ten gunste van de werkende mensen.

Werkende mensen krijgen zeggenschap over hun werk en prijzen en winsten worden beheerst. We wijden er meerdere hoofdstukken aan in ons verkiezingsprogramma, hier te vinden: BIJ1 programma's '[Economie](#)' en '[Werk, Inkomen en Participatie](#)'.

- Sylvana Simons

Hoe zie je de rol van “de wetenschap” zelf binnen het kader van de machthebber en de autoriteit? Aangezien de wetenschap vaak gebruikt wordt in de historie om bepaalde vormen van geweld te legitimeren.

Het antwoord op deze vraag komt vrijwel letterlijk uit ons beleidsdocument:

Als antikapitalistische en anti-racistische partij is BIJ1 zich als geen ander bewust van de onderdrukkende en uitsluitende functie die dominante kennis en de conventionele wetenschap kunnen hebben. Denk bijvoorbeeld aan debat over thema's zoals zorg, onderwijs en wonen, waarbij niet het welzijn, maar de markt centraal staat, en groei als noodzakelijk wordt gezien. De universiteit is geen toegankelijk instituut – zowel door het jargon dat er gebruikt wordt als door de hiërarchische organisatie – die ervoor zorgen dat vooral witte, cis-hetero, mannelijke en conservatieve stemmen en perspectieven het debat bepalen en 'subjectieve' ervaringskennis geen plek heeft.

Kortom: kennis is een vorm van macht. Om de socio-economische status quo daadwerkelijk te veranderen en onrechtvaardige machtsstructuren te doorbreken, moet er dus kritisch gekeken worden naar deze dominante vormen van kennis en moet er ruimte worden gemaakt voor de vormen van kennis die lang onderdrukt zijn geweest. De Clemencia-Redmond Stichting streeft er daarom naar een dekoloniserende functie te vervullen met betrekking tot kennis.

- Martijn Dekker

Jens van Tricht omschreef net “mycelium”, een netwerk van ondergrondse schimmel, waarbij er af en toe bovengronds paddenstoelen opkomen. Zonder dit ondergrondse netwerk kan er boven de grond niks gebeuren. Hij noemde dit een toepasselijk symbool: laten we ons vooral richten op het belang van ‘ondergronds’ opbouwen, en netwerken tussen verschillende bewegingen, om de zichtbare actie effectief mogelijk te maken. Zien jullie een rol als “mycelium” weggelegd voor BIJ1? Of voor Clemencia-Redmond?

Zo ja, wat voor rol?

Een stevig netwerk vanuit waar we samen resultaten kunnen boeken is ontzettend belangrijk. BIJ1 zou hierin het activisme kunnen meenemen naar de politiek. Veel gebeurt al ondergronds, laat die geluiden maar klinken in de raadzaal en in de Tweede Kamer. BIJ1 zou ook hun platform kunnen delen door deze sociale bewegingen in de spotlight te zetten, op social media bijvoorbeeld. Clemencia-Redmond zou hun kennis kunnen delen in de vorm van workshops over hoe je een sociale beweging opbouwt en/of hoe je demonstraties organiseert. Ook zouden ze events kunnen organiseren waar verschillende sociale bewegingen samenkomen om uit te wisselen over bepaalde thema's of om een netwerk op te bouwen. Ik zie dus voor BIJ1 een rol in activisme vertalen naar politieke acties en het vergroten van draagkracht en voor Clemencia-Redmond een rol in dat (ondergrondse) netwerk samenbrengen en versterken.

- Hazar Chaouni

Alleen met een sterke beweging kunnen we verandering afdwingen. Onderlinge verbanden, netwerken en samenwerkingen zijn hier een belangrijk onderdeel van. Ik denk dat BIJ1 zeker een onderdeel zou kunnen zijn van een dergelijk “mycelium”. Het werk van BIJ1 is makkelijker met een sterke beweging op straat en het werk van activisten op straat is makkelijker met een partij als BIJ1 in de kamer of gemeente.

- Nina Cialdella

Hoe kunnen we ons er tegen verzetten als het allemaal zo met elkaar verweven en verbonden is? Heel eng en best ontmoedigend. Wel echt zeer interessant en het verbaast mij niets dat het zo ingewikkeld, maar tegelijkertijd zo logisch in elkaar zit. Echt heel boeiend!

Verzet kent vele gedaanten. Ik verzet mij tegen de status quo door relatief ‘onzichtbare’ dingen zichtbaar en bespreekbaar te maken. Daaruit volgt bijvoorbeeld dat ik vind dat grootbedrijf en miljardairsklasse tenminste belasting zouden moeten betalen, net zoals ieder ander. Daar is in principe weinig radicaal aan. Kijken we naar digitale ontwikkelingen, en specifiek naar de quasi monopolies van een handvol Big Tech bedrijven, dan kan je je ook afvragen of deze bedrijven geen cruciale publieke nutsfuncties vervullen, en om die reden wellicht genationaliseerd dienen te worden. Tegelijkertijd probeer ik ook na te denken over manieren waarop de bestaande juridische en digitale gereedschapskist van het grootkapitaal kan worden toegeëigend voor maatschappelijke en sociale doeleinden. Ik denk dus na over alternatieven binnen de bestaande orde, als over meer radicalere ingrepen die nodig zijn om de status quo duurzaam te veranderen.

- Reijer Hendrikse

Hoe is deze vervlechting via het politieke (BIJ1 bijvoorbeeld) te ontvlechten? Wat zijn de politieke handvatten hiervoor?

Ik denk dat het politieke en economische niet wezenlijk ontvlecht kunnen worden, en dat het goed is om dat te onderkennen. Ongelijkheid is bijvoorbeeld een echt politiek-economisch vraagstuk. Door steeds op de innige vervlechting van politiek en economie te wijzen kunnen dit soort kwesties niet ‘gedepolitiseerd’ worden, iets wat neoliberale politici graag doen. Als ongelijkheid wordt voorgesteld als iets strikt economisch, zeg een natuurlijk gevolg van marktwerking, dan impliceert dit dat je er eigenlijk weinig aan kunt doen. Dit is niet alleen defaitistisch, maar ook gewoon onzin.

- Reijer Hendrikse

We hebben gister geleerd dat we tegen de macht kunnen verzetten door de relatie met de macht eenzijdig op te zeggen. Op welke manier kunnen we dat doen met deze kennis? Op welke manier interacteren wij als “normale” mensen met dit soort bedrijven en corporaties? Hebben we hier macht in (zonder in consumentisme verwaald te raken)?

Natuurlijk is het zo dat je moet leven alsof je vrij bent, en dat kan door relaties met de macht kritisch te benaderen, of wellicht op te zeggen. Maar als we concreet kijken naar de Big Techs dan moeten we constateren dat ons alledaagse leven toenemend vervlochten is met de Googles en Facebooks van deze wereld. Zij zijn in korte tijd vrijwel onvermijdelijk geworden, voor communicatie en informatie, en die relaties zeg je niet zomaar op. Tegelijkertijd moeten we ons realiseren dat de digitale wereld nog steeds in de kinderschoenen staat, en dat er legio alternatieven en strategieën zijn om ook de digitale wereld naar onze hand te zetten. Dit kan door het bouwen van allerlei alternatieve praktische applicaties op lokaal niveau, zeg in buurten of op scholen om lokale samenwerking en sociale cohesie te versterken, maar ook binnen de Europese Unie lopen er momenteel allerlei initiatieven op het gebied van investeringen en wetgeving om de grote Europese afhankelijkheid van met name de vijf Amerikaanse Big Techs structureel te verminderen.

- Reijer Hendrikse

Is Huawei doelwit van Liberale kapitalistische bedrijven en staten, omdat ze (als coöp) buiten hun orde vallen?

De huidige ‘tech war’ die als voornaamste slachtoffer Huawei kent is ingegeven door een tweestrijd tussen de Verenigde Staten en China, en die strijd gaat over niets minder dan de hegemoniale controle over de kerninfrastructuur van het datagedreven kapitalisme van de 21e eeuw.

- Reijer Hendrikse

Reijer, je verhaal gaat heel hoog over, zeer inhoudelijk en goed onderbouwd. Maar straks gaan we de raad in. Beide benen op de grond. Zie je kansen om in de door jou geschetste ontwikkelingen een verschil te maken op het basale niveau van gemeenteraden en (landelijke) politieke partijen?

De stad en het lokale niveau is de schaal waarop je de meer abstracte dynamieken van het mondiale kapitalisme concreet terugziet en kunt bestrijden.

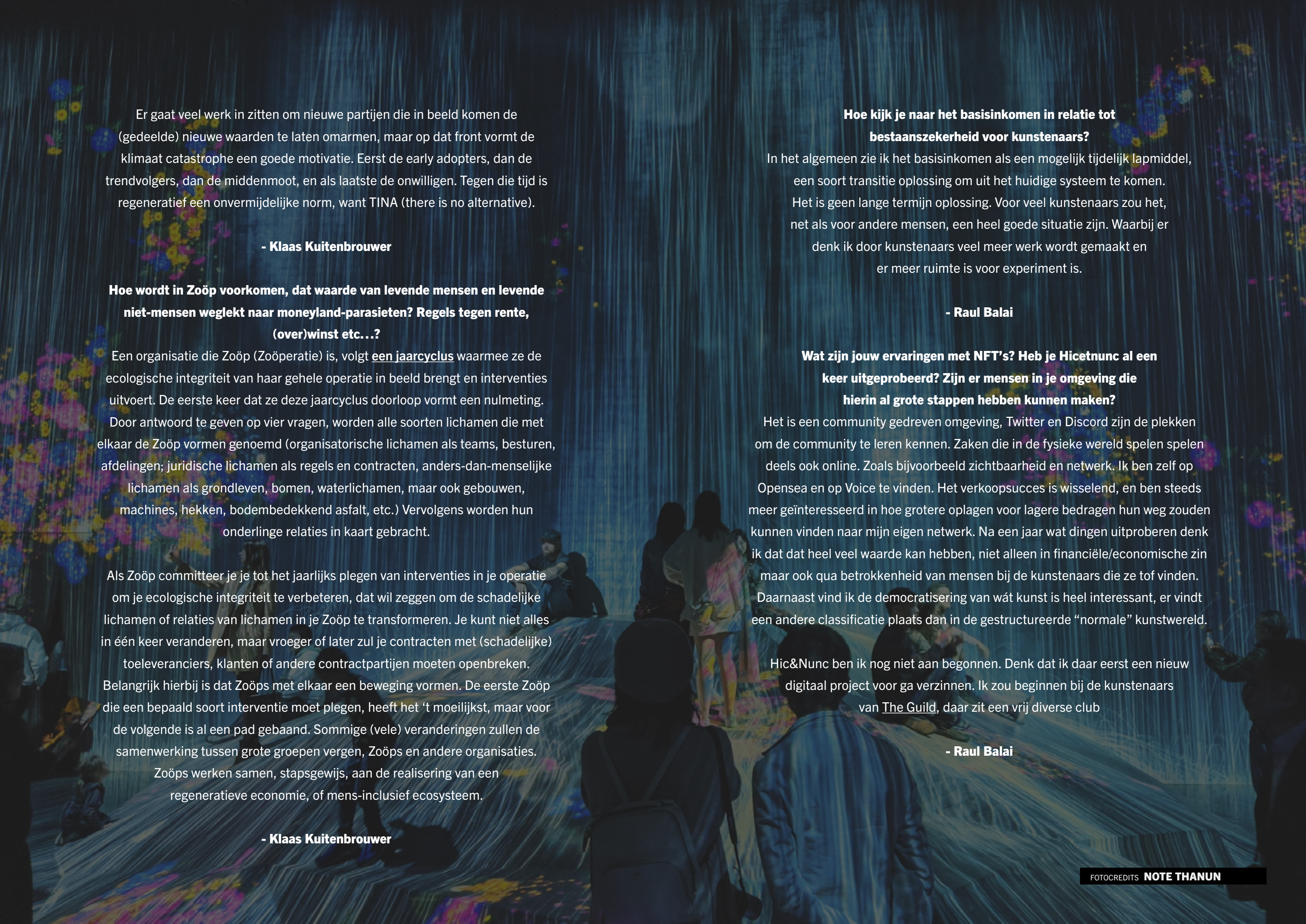
Ook steden laten zich inpakken door Big Tech bedrijven, met het dystopische prospect van ‘smart cities’ als gevolg. De stad is het terrein waar je concreet aan alternatieven kunt werken: denk aan Barcelona waar technologie voor meer publieke doeleinden wordt beheert en ingezet; denk aan Berlijn waar huisjesmelkers door de lokale politiek en wetgeving gedwongen worden om zich enigszins netjes te gedragen, of Wenen waar de stad nog altijd een grote speler is op het gebied van sociale woningbouw en volkshuisvesting. There are always alternatives.

Ook in Amsterdam lopen diverse interessante projecten op verschillende beleidsterreinen. De hoofdvraag is steeds: van wie is de stad? De antwoorden op deze vragen mogen wat mij betreft wel iets radicaler – of iets minder neoliberaal GroenLinks. Dit is dus het perfecte speelveld waar BIJ1 een cruciale rol kan en wat mij betreft ook moet spelen.

- Reijer Hendrikse

Zelfs de meeste individuele natiestaten hebben maar weinig grip op het systeem van de internationale politieke economie zoals Rijer het schetste. Dit is het domein van multinationals, supranationale instituties en internationale verdragen. Maar nationale en gemeentelijke politieke gremia hebben wel invloed in het eigen domein, op de principes waarmee ze werken en de partijen waarmee ze werken. Het begint bij de juiste informatie om besluiten op te baseren. Het verhaal van het Meta datacenter in Zeewolde is een goed voorbeeld van hoe kennis van de IPE een lokaal besluit beïnvloedt (of zou moeten beïnvloeden). Zoöp kiest een benadering die begint in de directe fysieke en operationele omgeving van organisaties, dus binnen hun span of control en die vandaar uit stapsgewijs uitbreidt naar alle interne en externe relaties van de organisatie. Samenwerking langs gedeelde waarden is hierbij essentieel.

Er gaat veel werk in zitten om nieuwe partijen die in beeld komen de (gedeelde) nieuwe waarden te laten omarmen, maar op dat front vormt de klimaat catastrofe een goede motivatie. Eerst de early adopters, dan de trendvolgers, dan de middenmoot, en als laatste de onwilligen. Tegen die tijd is regeneratief een onvermijdelijke norm, want TINA (there is no alternative).

- Klaas Kuitenbrouwer

Hoe wordt in Zoöp voorkomen, dat waarde van levende mensen en levende niet-mensen weglekt naar moneyland-parasieten? Regels tegen rente, (over)winst etc...?

Een organisatie die Zoöp (Zoöperatie) is, volgt een jaarcyclus waarmee ze de ecologische integriteit van haar gehele operatie in beeld brengt en interventies uitvoert. De eerste keer dat ze deze jaarcyclus doorloopt vormt een nulmeting.

Door antwoord te geven op vier vragen, worden alle soorten lichamen die met elkaar de Zoöp vormen genoemd (organisatorische lichamen als teams, besturen, afdelingen; juridische lichamen als regels en contracten, anders-dan-menselijke lichamen als grondleven, bomen, waterlichamen, maar ook gebouwen, machines, hekken, bodembedekkend asfalt, etc.) Vervolgens worden hun onderlinge relaties in kaart gebracht.

Als Zoöp committeer je je tot het jaarlijks plegen van interventies in je operatie om je ecologische integriteit te verbeteren, dat wil zeggen om de schadelijke lichamen of relaties van lichamen in je Zoöp te transformeren. Je kunt niet alles in één keer veranderen, maar vroeger of later zul je contracten met (schadelijke) toeleveranciers, klanten of andere contractpartijen moeten openbreken. Belangrijk hierbij is dat Zoöps met elkaar een beweging vormen. De eerste Zoöp die een bepaald soort interventie moet plegen, heeft het 't moeilijkst, maar voor de volgende is al een pad gebaad. Sommige (vele) veranderingen zullen de samenwerking tussen grote groepen vergen, Zoöps en andere organisaties.

Zoöps werken samen, stapsgewijs, aan de realisering van een regeneratieve economie, of mens-inclusief ecosysteem.

- Klaas Kuitenbrouwer

Hoe kijk je naar het basisinkomen in relatie tot bestaanszekerheid voor kunstenaars?

In het algemeen zie ik het basisinkomen als een mogelijk tijdelijk lapmiddel, een soort transitie oplossing om uit het huidige systeem te komen. Het is geen lange termijn oplossing. Voor veel kunstenaars zou het, net als voor andere mensen, een heel goede situatie zijn. Waarbij er denk ik door kunstenaars veel meer werk wordt gemaakt en er meer ruimte is voor experiment is.

- Raul Balai

Wat zijn jouw ervaringen met NFT's? Heb je Hicetnunc al een keer uitgeprobeerd? Zijn er mensen in je omgeving die hierin al grote stappen hebben kunnen maken?

Het is een community gedreven omgeving, Twitter en Discord zijn de plekken om de community te leren kennen. Zaken die in de fysieke wereld spelen spelen deels ook online. Zoals bijvoorbeeld zichtbaarheid en netwerk. Ik ben zelf op Opensea en op Voice te vinden. Het verkoopsucces is wisselend, en ben steeds meer geïnteresseerd in hoe grotere oplagen voor lagere bedragen hun weg zouden kunnen vinden naar mijn eigen netwerk. Na een jaar wat dingen uitproberen denk ik dat dat heel veel waarde kan hebben, niet alleen in financiële/economische zin maar ook qua betrokkenheid van mensen bij de kunstenaars die ze tof vinden. Daarnaast vind ik de democratisering van wát kunst is heel interessant, er vindt een andere classificatie plaats dan in de gestructureerde "normale" kunstwereld.

Hic&Nunc ben ik nog niet aan begonnen. Denk dat ik daar eerst een nieuw digitaal project voor ga verzinnen. Ik zou beginnen bij de kunstenaars van The Guild, daar zit een vrij diverse club

- Raul Balai

Heb je goede boekentips voor het onderwerp waar jij over sprak?

Of video-links die interessant zijn bijvoorbeeld?

De volgende links zijn wellicht interessant om te bekijken:

- [VICE | Waarom ziet NFT-kunst er zo lelijk uit?](#)
- [TedTalks | How NFTs are building the internet of the future](#)
 - [Luuk Heezen | Podcast 'Kunst is Lang'](#)
(aflevering 194, is ook op Spotify te vinden)

- Raul Balai

Hoe kan het dat mensen aandelen kopen in een bedrijf dat mensenrechten schendt? Willen jullie hen niet bewust maken en zo acties organiseren?

Want zonder aandeelhouders houdt Shell op te bestaan.

Het antwoord op deze vraag is meervoudig; ten eerste, aandeelhouders zijn vaak grote pensioenfondsen en andere grote investeringsfondsen die aandelen opkopen. Mensen komen bij deze fondsen terecht voor hun particuliere beleggingen, en hun geld wordt in deze fondsen geïnvesteerd, opgeemaakt door verscheidenen aandelen, vaak inclusief olie-aandelen. Individuen hebben weinig zeggenschap over of die fondsen in olie wel niet beleggen, maar als collectief kunnen mensen deze fondsen overzetten tot divestering (kijk naar de succesvolle [ABP-fossielvrij campagne!](#))

Ten tweede, de grote investeringsfondsen weten vaak al dat er mensenrechten geschonden worden, en vaak weten particuliere aandeelhouders dit ook. Toch investeren ze in olie en gas - mensen willen toch winst maken onder het systeem van kapitalisme die we nu hebben, en dan gaat winst vaak voor het schenden van mensenrechten. Natuurlijk halen sommige mensen hun geld uit deze fondsen als ze van deze mensenrechtenschendingen weten, maar er zijn al organisaties die zich op aandeelhouder-activisme richten, zoals [FollowThis](#).

Wij zijn overigens niet een actie-organisatie maar meer een onderzoeksplatform die verscheidene methodes onderzoekt om de fossiele industrie stop te zetten, met het oog op Shell. Wij zullen inderdaad kijken of we FollowThis of een andere organisatie die zich op aandeelhouder-actie richt kunnen uitnodigen om met ons in gesprek te gaan op de podcast. Dan kunnen we onderzoeken of en hoe aandeelhoudersactivisme tot de beëindiging van Shell kan leiden!

- Marie-Sol Reindl & Archana Ramanujam

WINTER SCHOOL TERUGKIJKEN

Het kan zijn dat je niet volledig kon participeren tijdens de driedaagse Winter School van 2022 of dat je sommige delen nog eens terug wilt zien. De Winter School met het thema 'Serieus Radicaal' is opgenomen en terug te zien door op onderstaande blokken te klikken. Je wordt dan direct geleid naar de desbetreffende module. Tevens vind je daar in de omschrijving de opnames van de parallelsessies.

**RADICALE
ONTMOETING**
VRIJDAG 11 FEBRUARI 2022

**DE
RADICALE BASIS**
ZATERDAG 12 FEBRUARI 2022

**RADICAAL IN
DE PRAKTIJK**
ZATERDAG 12 FEBRUARI 2022

**ONZE RADICALE
ECONOMIE**
ZONDAG 13 FEBRUARI 2022

DANKWOORD

Lieve deelnemers aan de Winter School,

Mede namens Andjenie en Patrick wil ik iedereen bedanken voor de deelname aan de Winter School van 2022. Eind vorig jaar werd ik aangenaam verrast met het verzoek om de Winter School namens de Clemencia Redmond Stichting te organiseren. Het was een bijzondere zoektocht om de wensen van de Stichting te vertalen in een leerzaam en aantrekkelijk online programma dat in staat was jullie aandacht vast te houden.

Het ontwikkelen en uitvoeren van het programma heb ik samen kunnen doen met Andjenie en Patrick; zonder hen was de Winter School niet zo interessant geweest en gladjes verlopen. De vruchtbare samenwerking voor de Winter School heeft zelfs geleid tot een nieuw door ons opgericht platform [Heritage & Belonging](#), dat binnenkort live gaat.

De ontwikkeling en uitvoering van de Winter School voor de Clemencia-Redmond Stichting was een ontzettend mooi project om onderdeel van te mogen zijn. Nogmaals heel veel dank aan alle sprekers en iedereen die heeft bijgedragen aan deze eerste succesvolle editie.

Wij feliciteren de Clemencia-Redmond Stichting met deze mijlpaal en kijken uit naar de groei en ontwikkelingen die zullen volgen.

**Melissa Verboeket-Actton,
Andjenie Cheng-A-June
& Patrick Engels**

STICHTING
**CLEMENCIA
REDMOND**
KENNISBUREAU BIJ1